

otpannews.kz

МАҢҒЫСТАУ

№77 (10477) 2 ҚАЗАН, БЕЙСЕНБІ, 2025 ЖЫЛ

1973 ЖЫЛДЫҢ 13 СӘУІРІНЕН ШЫҒА БАСТАДЫ

Kaspi Bank
арқылы жазылу

ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

ҚАСЫМ-ЖОМАРТ
ТОҚАЕВ БІЛІМ БЕРУ
САЛАСЫНА ҚОСҚАН
ЕЛЕУЛІ ҮЛЕСІ
ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНА
СІҢІРГЕН АЙРЫҚША
ЕҢБЕГІ ҮШІН БІР
ТОП ҰСТАЗДЫ
МЕМЛЕКЕТТІК
НАГРАДАМЕН
МАРАПАТТАДЫ.

МАҢҒЫСТАУЛЫҚ ҰСТАЗ – МАРАПАТ ИЕСІ

Маңғыстау облысынан барған Қуантқан Ванов ең жоғары марапат «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» құрметті атағына ие болды. Қуантқан Ырзаұлы – өңірдің білім саласына 45 жылын арнаған білікті ұстаз, ол еліміз тәуелсіздік алғаннан кейін орта мектептің алғашқы математика оқулықтарын жазды. Оның «Математика-5» оқулығының алғашқы басылымы 1993 жылы, «Математика-6» оқулығы 1994 жылы жарық көрді. Бұл оқулықтар 1993 жылдан 2000 жылға дейін республика мектептерінде және кейбір шетелдегі қазақ мектептерінде қолданыста болды.

Оның математика сабағында қолдану үшін ойлап тапқан «Демонстрациялық тақта», «Бесаспап циркуль» атты құралдары 1990 жылы Бүкілодақтық өнертапқыштар

конкурсның Құрмет грамотасына ие еді. Ол математиканы оқытуда қолданылатын донецкілік педагог В.Шаталов әдістемесін зерделеумен айналысып, оны жетілдіру арқылы «Өзгермелі сүйеніш жазба», «Бағалаудың екілік жүйесі» сияқты өзіндік әдістемелерін ойлап шығарды. 1988–1990 жылдары Маңғыстау облысында оның математиканы оқыту әдістемесі бойынша құрылған озат тәжірибе мектебі жұмыс жасады. 1985–2000 жылдар аралығында Маңғыстау облыстық мұғалімдер білімін жетілдіру институтының тұрақты лекторы болып, республикамыздың бірнеше елге өзінің тәжірибесі және оқулықтары бойынша арнаулы курстар өткізді.

Ұлағатты ұстаз Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданындағы Есір Айшуақұлы атындағы орта

мектепте 30 жыл, Маңғыстау облыстық мұғалімдер білімін арттыру институтында 18 жыл қызмет етті. Қуантқан Ырзаұлы бүгінде дыбыстану саласымен және әліпби түзу мәселелерімен айналысып жүр, бұл орайдағы баяндамалары баспасөзде және бірнеше елге республикалық, халықаралық конференциялар жинақтарында жарық көрген. Жақында оның тілге қатысты еңбектері «Емлеміздегі қайшылықтар және фонетикалық әліпбидің артықшылығы» деген атпен жеке кітап болып шықты.

Қазір зейнеткер. Бүгінде облыстың бірнеше мектебінде оның атында кабинет ашылды. Мұнайлы ауданында бірнеше жыл бойы Қ.Ванов атындағы оқушылар олимпиадасы өткізіліп келсе, Түпқараған ауданында Қ.Ванов атындағы мұғалімдер олимпиадасы өткізеді.

«Маңғыстау» ақпарат.

СУТЕГІ ЭНЕРГЕТИКАСЫ: ЭКОЛОГИЯ МЕН ЭКОНОМИКА ҮЙЛЕСІМІ

YESSENOV УНИВЕРСИТЕТІНДЕ СУТЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ДАМУҒА АРНАЛҒАН «AKTAU DIALOGUE – GREEN HYDROGEN 2025» ТАҚЫРЫБЫНДА ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ БАСТАЛДЫ. ІС-ШАРАНЫ ҚАЗАҚСТАН МЕН ГЕРМАНИЯ АРАСЫН БАЙЛАНЫСТЫРУШЫ БУЫН – YESSENOV UNIVERSITY БАЗАСЫНДА ҚҰРЫЛҒАН ҚАЗАҚ-НЕМІС ТҰРАҚТЫ ИНЖЕНЕРИЯ ИНСТИТУТЫ ҰЙЫМДАСТЫРДЫ.

Голпрох ЖЕМЕНЕЙ

Жиынға жасыл сутегі өндірісі саласында зерттеу жүргізіп жүрген жергілікті ғалымдар мен халықаралық сарапшылар қатысып, көміртегі газын шығару көлемін азайтуға бағытталған жобаларды ынталандыру мәселелерін талқылады.

«Энергияны балама жолмен өндіру саласында басты мәселе – білікті кадрлар даярлау. Осындай форумдардың нәтижесінде мамандар тапшылығын жою үшін жасыл сутегі өндірісі мамандарын дайындайтын жоғары оқу орындарымен серіктестік орнатып, бірлескен білім беру бағдарламаларын жасақтау әрі оны жедел жүзеге асыруға жұмыстану маңызды», – деп атап өтті Маңғыстау облысы әкімінің орынбасары Аббат Өрісбаев.

«Жалпы Қазақстанда жасыл энергетика саласын дамытуға қолайлы жағдай жасалған. Бүгінгі әлемде балама энергия кез келген елдің болашағын айқындайтын аса маңызды салаға айналды. Ғаламдық климаттың жағымсыз салдарын барлық ел бастан өткіріп жатыр. Жалпы экстремалды температура адам өміріне қауіп төндірді. Сондықтан біз өңірдің өзекті экологиялық мәселелерін жіті зерттей отырып, жасыл сутегі өндірісіне бағдарланған жобаларды жүзеге асыруымыз қажет», – деп атап өтті Гамбург қолданбалы ғылымдар университетінің профессоры Себастьян Тиммерберг.

Халықаралық форумда ҚР Президентінің қарамағындағы Ұлттық ғылым академиясының вице-президенті

Дидар Тумышев сутегі өндірісі жаһандық энергетикалық трансформацияның басты бағдары екенін атап өтті.

«Ұлттық ғылым академиясы жанында құрылған Қазақстан-Германия ғылыми-зерттеу орталығы табысты қызмет атқарып келеді. Жақында біз Қазақстан-Германия университеттерімен бірлесіп тұрақты даму мақсатын іске асыру бойынша арнайы форум өткіздік. Форум аясында Арал теңізінің экологиялық ахуалын жақсарту үшін жер игерудің жаңа тәсілін енгізу, яғни көмірқышқыл газының қалдықтарын азайтуға айтарлықтай көмектесетін карбонды егіншілікті дамыту үшін мемлекет бюджеті мен неміс зерттеу қауымдастығы (DFG) сияқты беделді халықаралық қорлардан инвестиция тарту мәселесін талқыладық. Біз Каспий теңізінің бүгінгі жай-күйіне көз тастап, теңіздің таяздану үрдісіне бейжай қарай алмаймыз. Бұл табиғи үрдісті ғылым тұрғысынан зерттеу қажет. Сондай-ақ бұл мәселе жаңа су көздерін іздеу мен оны тазартудың озық технологияларын енгізуді талап етеді.

Таяу болашақта көмірсутектерді терең өңдеу және сутегі экономикасын дамытуға деген ұмтылысымыз ерекше мәнге ие болады. Жаңартылатын энергия көздерін пайдаланып, «жасыл» сутекті өндіру экономика- ны декарбонизациялаумен қоса, дәстүрлі әдістермен салыстырғанда су ресурстарына жүктемені айтарлықтай азайтады. Бұл Каспийдің болашағы сияқты жаһандық климаттық мәселелерді де, жергілікті экологиялық сын-қатерлерді де шешуге қосқан үлесіміз болмақ», – деп атап өтті Ұлттық ғылым академиясының вице-президенті Дидар Тумышев.

БҮГІНГІ САНДА

БЕКЕТ АТА – ЕЛДІҢ РУХАНИ ТІРЕГІ

ҚАДІРЛІ ОҚЫРМАН!

Биыл түркі дүниесінің ұлы ойшылы, әулие, халықтың рухани тірегіне айналған Бекет Мырзағұлұлының туғанына 275 жыл толып отыр. Осыған орай газетіміздің бүгінгі санында біз Бекет атаның өнегелі өмір жолына, оның халыққа қалдырған өшпес мұрасына арнайы бет арнадық. Бекет ата – имандылық пен ізгіліктің, білім мен парасаттың шырақшысы. Оның даналығы мен ілімі ғасырлар бойы ұрпақ санасын тәрбиелеп, талайға жол нұсқады. Қиын-қыстау замандарда елге медет болып, жұртты бірлікке, татулыққа үндеген тұлғаның ғибратты ғұмыры – баршамыз үшін тағылым мектебі. Бүгінгі арнайы беттен сіздер Бекет атаның өмірі мен мұрасына қатысты тарихи деректерді, зерттеушілердің ой-пікірін, ел ішіндегі аңыз-әпсаналарды таба аласыздар. Бұл – өткенді еске алу ғана емес, бүгінгі және келешек ұрпаққа ұлағат ұсыну, рухани сабақтастықты жаңғырту. Ұлтымыздың ұлы тұлғасын ұлықтау – парызымыз, ата аманатына адалдық – борышымыз.

»6–10

ҚУАТ КӨЗІН КӨБЕЙТЕТІН ҚОНДЫРҒЫ

МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫ ӘКІМІНІҢ ОРЫНБАСАРЫ ЕРБОЛ ІЗБЕРГЕНОВ «CHINA HUADIAN OVERSEAS INVESTMENT CO. LTD» КОМПАНИЯСЫНЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ТӨРАФАСЫ ЦЮ ТЯНЬГЕНЬДІ ҚАБЫЛДАП, ӨНІРДЕГІ ЖАҢА СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЭНЕРГЕТИКА ЖОБАСЫН ТАЛҚЫЛАДЫ.

Кездесу барысында Ақтау қаласында 160 мегаватт қуатты бу-газ қондырғысын салу жобасының іске асу барысы басты назарға алынды. Қазіргі сәтте жоба бойынша бірнеше маңызды қадам жүзеге асырылған, яғни мердігер компания анықталып, қосалқы жабдықтардың бір бөлігі алдын ала сатып алынған. Сондай-ақ магистральды газ құбырына қосылу жобасы 85 % көлемінде аяқталған, қазіргі уақытта электр желілері мен санитарлық-өнеркәсіптік инфрақұрылым жұмыстары жасалып жатыр.

Ербол Избергенов бұл қондырғының Маңғыстау облысының энергетикалық қауіпсіздігін арттыруға зор үлес қосатынын атап өтті. «Бұл станцияның іске қосылуы Маңғыстау облысы үшін стратегиялық қадам болмақ. Біз оның тиімді әрі мерзімінде жүзеге асуына жан-жақты қолдау көрсетеміз», – деді әкім орынбасары.

Жобаның маңызы аса зор. Ол өңірдегі энергия тапшылығын жою, тұрақты электр қуаты мен газ жеткізуді қамтамасыз ету, сондай-ақ инвестициялық ахуалды күшейтуге бағытталады. Бу-газ қондырғысының негізі атқаратын міндеті электр энергиясын өндіреді, табиғи газды жағып, газ турбинасын айналдырады. Газдан шыққан ыстық ауа бу турбинасын да қозғалысқа келтіреді. Осылайша екі турбина қатар жұмыс істеп, қосымша қуат береді, демек, дәстүрлі жылу электр станцияларына қарағанда 1,5 есе тиімді. Энергия тапшылығы туған жағдайда қысқа уақытта қуатты арттыра алады.

Әкімдік пен инвесторлардың бас қосуы жобаның қарқынын үдетіп, оны уақытылы әрі мінсіз жүзеге асыруға жаңа серпін берді.

Өз тілшіміз.

КЕЛЕСІ САНДА

ТУРИЗМДЕГІ ТАБЫС ФОРМУЛАСЫН АЙТҚАН КӘСІПКЕР

ВАЛЮТА БАҒАМЫ

(USD) АҚШ доллары	551.50
(EUR) Еуро	647.50
(RUB) Ресей рублі	6.94

АУА РАЙЫ

	ТҮН	КҮН
Ақтау	+9	+19
Жаңаөзен	+9	+17
Форт-Шевченко	+10	+17

